תלמוד ירושלמי · מפרשים · חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי · סדר נזיקין

חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי הוריות

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי הוריות

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-חתם-סופר-על-תלמוד-ירושלמי-הוריות/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ג 4
הלכה א 4
הלכה ה 5

פרק ג

הלכה א

אמר ר' לעזר כה"ג שחטא מלקין אותו ואין מעבירין אותו מגדולתו אמר ר"מ כתיב וכו' וקשה לפמ"ש תוס' יומא י"ב ע"ב דכה"ג מתמנה בפה ומסתלק בפה וי"ל דהתוס' לא כתבו אלא במרובה בבגדים אבל כהן המשיח אשר שמן משחת ה' עליו א"א להעבירו בשום אופן:

מה מחזירין וגו' דו קטליו ליה. מבואר מזה נשיא שסרח מורידים אותו מגדולתו שאם יחזור לגדולתו ינקום מאותם שהענישו. ואב"ד שסרח אין מורידים אותו מגדולתו אלא יקבל עונשו הראוי לו חוזר לשררתו וכן הוא בירושלמי סנהדרין רפ"ב. ונ"ל דוקא כשאין הנשיא חייב מיתה אבל חייב מיתה אין מורידים אותו מגדולתו וממיתים אותו כך שהרי שוב לא ינקום נקם שהרי מת. ובזה יובן מדרש מובא בהפלא"ה (פ' קרח) בדתן ואבירם ויאבדו מתוך הקהל אבל שררותם לא אבדו. ולהנ"ל ה"נ דתן ואבירם לא הורדו מגדולתן כיון שנאבדו מתוך הקהל אין צורך להורידם מגדולתן. ובזה יתבאר רש"י ריש פנחס הראיתם וכו' והרג נשיא שבט מישראל וכו אחז"ל סנהדרין פ"ב ע"ב שהיה זמרי בן סלוא נשיא שבט. וצ"ע דבקרא כתיב נשיא ביח אב לשמעוני. הנה יראה דזמרי בן סלוא היה נשיא לא' מבתי אבות של שמעון ונתעלה ונעשה נשיא שבט ג"כ והיה נשיא לאותו בית אב ונשיא על כל השבט. ונ"ל נשיא כל השבט אם אינו חייב מיתה מורידים אותו מגדולתו כשחייב עונש בב"ד אבל נשיא בית אב אינו אלא כאב"ד בעלמא שאין מורידים אותו. והנה כשהקריב המדינית לעיני כל ישראל והיה נעלמה מהם הלכה שקנאים פוגעים בו ולא ידעו שחייב מיתה ע"כ הורידוהו מגדולתו מהיות עוד נשיא שבט כ"א נשיא בית אב ע"כ כתיב נשיא בית אב לשמעוני. אך במסקנא הרגו פנחס דדינא הכי דקנאים פוגעים בו וממילא כיון שנהרג ישאר בשררתו להיות מתיחס נשיא שבט וע"כ היו השבטים אומרים והרג נשיא שבט מישראל כיון שנהרג הרי הוא נשיא שבט:

אמר לון מה אתון סברין מידחיל מינכון הוינא מנע אולפניה דרחמנא. ונ"ל דהיינו הך כיון שקיבל עליו עול תורה ולא פחד מהנשיא העבירו ממנו עול מלכות והוצרך הנשיא בעצמו לגואלו. וכן גבי גאולת מצרים כתיב מי אנכי כי אלך אל פרעה וע"כ שאתה תהיה עמדי הלא אין להם זכות לזה שבעצמך תגאלם. וע"ז השיב הקב"ה אנכי אהי' עמך כיון שגלוי לפני שתעבדון אלקים וכדי זכות קבלת עול תורה שהקב"ה בעצמו יגאל ישראל כמו גבי ריש לקיש וכן יהיה במהרה בימינו אמן:

הלכה ה

(**שייך לעמוד הקודם**) **לא הוה לוי אמר רבי אבון בשעת הדוכן עמו**. ממג"א סס"י ר"א נעלם פירוש הירושלמי הלז וה"פ מאי קמ"ל כהן קודם ללוי ולוי לישראל פשיטא שהרי הכהן הוא לוי ג"כ וישראל ג"כ והכל כלול בו ומשני בשעת הדוכן והשיר שנו שהכהן פסול לזה א"כ כשם שאין הלוי כשר לעבודת כהנים ה"נ אין הכהן כשר לעבודת הלוים והוה סד"א כהן אינו לוי קמ"ל כהן גם הוא לוי וקודם לו. ועי' ב"ס גיטין נ"ט ע"ב ד"ה ונגשו: